

Generelle bestemmelser om utleie av kirker

Fastsatt av Kirkemøtet 15. november 1991 med hjemmel i kgl. res. av 25. oktober 1991 nr. 674 om delegering av myndighet til Kirkemøtet etter Grunnlovens § 16. Kirkemøtet 19. november 1999 vedtok mindre endringer/tilføyelser i reglene §§ 2, 9, 17 og 20. Rundskrivet erstatter rundskriv 3/92.

Reglene gjelder for bruk av kirken utenom de forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger.

Kap. 1: Alminnelige bestemmelser

§ 1: Hovedbestemmelsen om bruk av kirken

Kirken er innviet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Gjennom forkynnelse av Guds ord, forvaltning av sakramentene og annen kirkelig virksomhet, er kirken det sentrale samlingssted for menighetens gudstjenestelige og religiøse liv.

Bruken av kirken er underlagt biskopens tilsynsmyndighet.

Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og med respekt.

Kirken må ikke brukes til politisk møte eller virksomhet.

Kirken må ikke brukes til kommersielle formål.

§ 2: Definisjoner

I det følgende menes med:

a) Kirke

Soknekirke eller kapell som er godkjent av Kongen eller departementet, eller som er kirke fra gammelt av, jf. kirkeloven § 17.1

Så langt de passer, får reglene også anvendelse på andre kirker og på lokaler som er innviet til permanent eller midlertidig kirkelig bruk, samt kapeller.

b) Prest

Fast utnevnt/tilsatt menighetsprest (prost i sitt eget prestegjeld, sokneprest og kapellan) samt vikarer for slike prester.

Kap. 2: Menighetsrådets bruk av kirken

§ 3: Bruksformål

Menighetsrådet kan bruke menighetens kirke til

a) gudstjenester

b) oppbyggelige møter,

c) kirkelige konserter og

d) andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet for bruk av kirken, jf. § 1.

Menighetsrådet kan innby personer som tilhører Den norske kirke eller andre kristne trossamfunn til å delta i arrangementet, jf. for øvrig § 1, 3. ledd.

Menighetsrådet bruker normalt kirken ved valg av nytt menighetsråd, og det kan bruke kirken til avholdelse av egne møter og menighetsmøter, jf. for øvrig § 1, 3. ledd.

§ 4: Klage

Menighetsrådets avgjørelse om å bruke kirken etter §3 kan påklages til biskopen.

Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er ethvert medlem av menighetsrådet, samt prester i prestegjeldet som ikke er medlemmer av menighetsrådet.

Klagefristen er tre uker.

Klagen har ikke oppsettende virkning med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder forvaltningslovens kap. VI om klage.

Kap. 3: Menighetsrådets utlån av kirken

§ 5: Utlån til medlemmer av Den norske kirke

Til medlemmer av Den norske kirke kan menighetsrådet låne ut kirken til

- a) gudstjenester,
- b) oppbyggelige møter,
- c) kirkelige konserter og
- d) andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet for bruk av kirken, jf. § 1.

§ 6: Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke

Menighetsrådet kan låne ut kirken til medlemmer av andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke til formål som nevnt i § 5, jf. for øvrig § 1, 3. ledd.

I tillegg til de formål som er nevnt i § 5, kommer første ledd særlig til anvendelse ved utlån til dåp, vigsel og gravferd som ikke skal forrettes av ordinert prest i Den norske kirke.

§ 7: Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelse etter §§ 5 og 6 anses som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2. Saksbehandlingen skjer i samsvar med forvaltningsloven kap. IV og V.

§ 8: Klage

Menighetsrådets vedtak etter §§ 5 og 6 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre med rettslig klageinteresse.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller han på annen måte har eller burde ha skaffet seg kunnskap om vedtaket.

For øvrig gjelder forvaltningslovens kap. VI om klage og omgjøring.

§ 9: Utgiftsdekning og vederlag ved utlån av kirken

Ved utlån av kirken kan kirkelig fellesråd kreve betaling etter nærmere regler godkjent av bispedømmerådet, jf. kirkeoven § 20 annet ledd.2
(Annet ledd utgår.)

Kap. 4: Prestens bruk av kirken

§ 10: Menighetsprestens bruk av kirken

I tillegg til forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger kan presten bruke prestegjeldets kirker til ekstraordinære gudstjenester, foredrag og andre arrangementer som fremmer menighetens oppbygging.

Er det flere fast tilsatte prester i vedkommende menighet, skal de samarbeide om bruksfordelingen. Blir de ikke enige, avgjør biskopen spørsmålet. Menighetsrådet skal uttale seg på forhånd. Den presten som bruker kirken i medhold av første ledd, kan innby personer som tilhører Den norske kirke eller andre kristne trossamfunn til å delta i arrangementet, men presten kan ikke låne ut kirken til disse, jf. for øvrig § 1, 3. ledd.

Med biskopens samtykke kan presten også la seg bistå av andre personer enn dem som er nevnt i tredje ledd.

§ 11: Klage og tilsyn

Menighetsrådet kan bringe prestens disposisjoner etter § 10 inn for biskopen.

Første ledd gjelder ikke når presten bruker kirken til forordnede gudstjenester, vigslar og begravelser.

§ 12: Biskopens bruk av kirken

Biskopen kan bruke kirkene i sitt bispedømme på samme måte som menighetsprestene. I slike tilfelle har biskopen fortrinnsrett til bruk av kirken.

Kap. 5: Forholdet mellom menighetsråd og prest

§ 13: Samarbeid og gjensidig informasjon

Menighetsråd og prest skal samarbeide om bruk av kirken slik at denne best mulig tjener til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Menighetsråd og prest skal på forhånd gi hverandre informasjon om den planlagte bruken av kirken. Informasjonen skal såvidt mulig gis i så god tid at mottaker får mulighet til å innrette seg eller eventuelt komme med innsigelser.

Presten har fortrinnsrett til bruk av kirken til gudstjenester, vigslar og begravelser.

Oppstår det for øvrig uenighet om menighetsrådets bruk eller utlån av kirken etter kap. 2 eller 3 og prestens bruk etter kap. 4 som ikke lar seg løse etter første og annet ledd, avgjør biskopen spørsmålet.

Kap. 6: Generelle regler om bruk av kirken

§ 14: Hva kapitlet handler om

Med mindre annet er sagt eller fremgår av sammenhengen, får reglene i dette kapitlet anvendelse på all bruk av kirken etter kap. 2 til 4.

§ 15: Generelle plikter for bruker av kirken

Den som bruker kirken, skal sørge for at alt går sømmelig for seg, og at kirken med tilbehør behandles forsvarlig og med respekt.

§ 16: Adgang til kirken

Enhver har adgang til de arrangementer som holdes i kirken. En person kan bare bortvises dersom han forstyrrer arrangementet eller krenker kirkens verdighet.

Ved bruk av kirken til vigslar eller begravelser kan likevel forrettende prest, på anmodning fra brudeparet eller de etterlatte, bestemme at handlingen skal foregå for lukkede dører.

§ 17: Inngangspenger m.v.

Det kan ikke tas betaling for adgang til kirken bortsett fra ved kirkekonsserter og andre kulturelle arrangementer hvor kirkelig fellesråd har samtykket i at slik betaling kreves, jf. kirkeloven § 20 annet ledd.3

Innkreving av inngangspenger, f.eks. ved salg av billetter, bør ikke skje i kirkerommet, men kan f.eks. skje i våpenhuset.